

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610 169618
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

7/33071 7 Gk 12
7/37296
7/34955 Gk 26
7/36526-36531 Gk 47
7/36683-36684 Gk 50
7/36690
7/36824 Gk 51
7/37350-37353 Gk 61
7/37495-37496 Gk 65
27 Ocak 2021
7/37601 Gk 7
7/37721
7/37724 .../.../2021
7/37846-37847
7/37849-37850
7/37936-37942
7/38097-38098
7/38097-38098
7/38375-38380
7/38520-38523
7/38673-3869
7/38702
7/38781
7/38975
7/38979
Murat KURUM
Bakan

EK:

- Liste (8 Adet, 8 Sayfa)
- Cevap Yazısı (79 Adet, 129 Sayfa)

BALIKESİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN AHMET AKIN'IN
TBMM 7/38975 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLAR

SORULAR

Ayvalık'ta prina fabrikasının havuz duvarı yıkıldı. Etrafa tonlarca zeytin karasuyu aktı, derelerdeki temiz su kirlendi. Vatandaşlar tarafından uzun zamandır kapatılması istenen fabrika yüzünden korkulan çevre felaketi vatandaşların endişelerinde he kadar haklı olduğunu ortaya koydu. Büyük bir doğa tahribatı yaratan olay konusunda Bakanlığınızı ve yetkili kurumları birçok kez uyarmamıza rağmen bu felaketin yaşanması bundan sonra yaşanacakların da adeta habercisi oldu.

1. Her ne kadar mevzuat gerekleri kâğıt üzerinde yerine getirilse de gerçekte mevzuata uyulmadığı yaşanan çevre felaketleri ile ortaya çıkmaktadır. Yetkililer tarafından yapılan denetimlerin yetersizliği, mevzuattaki boşluklardan yararlanılıp fırsata dönüştürülen iş ve eylemler sonucunda çevre kirliliğine yol açılması ve insan sağlığına zarar verilmesi vatandaşlarımızı son derece endişelendirmektedir. Ki bu endişede vatandaşlarımız haklı çıkmıştır. Denetimleriniz ve denetimler sonrası uyguladığınız yaptırımlar en yetkili kurum olmanıza rağmen neden yetersizdir?
2. Felaketin habercisi şikâyetler Bakanlığınız tarafından neden dikkate alınmadı?
3. Başlayan ve sonuç almakta gecikilen denetimlerde neden geç kalındı, neden bu kadar zamanda sonuç alınmadı?
4. Nikita Deresi'ne karasu tahliye eden ve kentte olumsuz hava kirliliği yaratan prina fabrikasına yönelik Bakanlığınız altı ay süreyle kentin çeşitli noktalarında ölçüm ve analizler yapmak üzere "Hava Kalitesi Ölçüm Aracı"nı kentte görevlendirmişti. Ancak tehlike sadece hava kirliliği değildi. Zeytinyağı üretimi sonucunda kirleticiliği yüksekdekontasyon atık suları ile ilgili bir denetim neden yapılmamıştır? Denetimler yapıldıysa sonuçlarına yönelik hangi işlemler yapılmıştır?
5. İnsan sağlığı açısından vazgeçilmezimiz olan zeytinin adının çevre kirliliği ile anılıyor olması da son derece çelişkili bir durum yaratmaktadır. Bununla ilgili Bakanlığınız ivedi olarak hangi çalışmaları yapacaktır?

CEVAPLAR

2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 8 inci Maddesinde "Her türlü atık ve artığı, çevreye zarar verecek şekilde, ilgili yönetmeliklerde belirlenen standartlara ve yöntemlere aykırı olarak doğrudan ve dolaylı biçimde alıcı ortama vermek, depolamak, taşımak, uzaklaştırmak ve benzeri faaliyetlerde bulunma yasaktır" hükmü yer almaktadır.

2872 sayılı Çevre Kanunu'na dayalı olarak yayımlanan Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği'nin (SKKY) 31 inci Maddesine göre, alıcı ortama deşarj yapacak olan atıksu kaynakları faaliyet gösterdikleri sektörlerle göre SKKY EK-1'de verilen alıcı ortama deşarj standartlarını sağlamak zorundadırlar. Dolayısıyla, zeytinyağı sektöründe faaliyet gösteren bir işletmenin üretim sonucu ortaya çıkan atıksularını Çevre İzni kapsamında alıcı ortama deşarj edebilmesi, ancak bir atıksu

arıtma tesisi kurup SKKY Ek-1’de yer alan Tablo 5.5’teki deşarj standartlarını sağlaması sonrasında mümkündür.

Diğer taraftan, Bakanlığımızca 2015/10 sayılı “Zeytinyağı Tesislerinde Oluşan Atıksuların Yönetiminde Uyulması Gereken Teknik Hususlar Genelgesi” yayımlanmıştır. Genelgede hem zeytinyağı tesislerinden çıkan atıksuların hem de pirinanın ne şekilde yönetilmesi gerektiği ve bunlara ilişkin teknik esaslar yer almaktadır.

Gelen yoğun koku şikâyetleri kapsamında; Doğuş Pirina Yağ ve Yağlı Mad. San. Tic. A.Ş.’de 28.08.2019 tarihinde Koku Oluşturan Emisyonların Kontrolü Hakkında Yönetmelik kapsamında işletmeye ait bacalarda koku emisyon ölçümleri yapılmıştır.

15.10.2019 tarihli ölçüm raporunda ölçüm parametrelerinin ilgili yönetmelikteki sınır değerlerin üzerinde olması nedeniyle söz konusu işletmeye 2872 Sayılı Çevre Kanunu’nun 20. Maddesinin (c) bendi ikinci paragrafı hükmü uyarınca idari yaptırım uygulanarak gerekli önlemlerin alınması için süre verilmiştir. Bu süre zarfında; işletmede kokuya sebep olan kaynaklarda kokunun önlenmesi amacıyla bacalarda revizyon ve filtre yenileme çalışmaları tamamlanarak yetkili laboratuvar tarafından 25.02.2020 tarihinde bacalarda koku ölçümü yapılmış olup 09.03.2020 tarihli ölçüm raporunda ölçüm parametrelerinin ilgili yönetmelikteki sınır değerleri sağladığı görülmüştür.

Son dönemde koku şikâyetlerinin artması sebebiyle işletmede ani denetim yapılmış olup Koku Oluşturan Emisyonların Kontrolü Hakkında Yönetmelik kapsamında 2 adet kurutma bacası ve 1 adet pirina yakıtlı buhar kazanı bacasında yapılan ölçüm sonuçlarının Yönetmelik sınır değerlerini sağlamadığı gerekçesiyle 2872 Sayılı Çevre Kanununun 20. Maddesinin (c) bendi ikinci paragrafı hükmü ile 23. Madde hükmü uyarınca işletmeye ikinci kez idari para cezası uygulanarak gerekli iyileştirmeler için 45 günlük süre verilmiştir.

Ayrıca; söz konusu işletmede TÜBİTAK-MAM personeli ile birlikte 13-14.01.2021 tarihlerinde yapılan denetimde 5 adet bacada koku, yanma gazı ve toz ölçümleri yapılmış olup TÜBİTAK-MAM tarafından raporlanması sonucunda gerekli değerlendirme yapılacaktır.

2020 yılı içerisinde, 2872 Sayılı Çevre Kanunu kapsamında gerek şikâyete bağlı gerekse ani olarak bölgede faaliyet gösteren zeytinyağı üretimi yapan tesislere yönelik 14, Doğuş Pirina işletmesine yönelik 8 denetim yapılmıştır. Doğuş Pirina işletmesine 20.05.2020 tarihinde yapılan denetim esnasında atık pirinayı alıcı ortama deşarj ettiği tespit edilmiş ve işletmeye 2872 Sayılı Çevre Kanunu’nun 20.1.6 maddesi hükmü uyarınca idari yaptırım uygulanmıştır.

Doğuş Pirina işletmesiyle ilgili olarak ayrıca 15.12.2020 tarihinde meydana gelen prina depolama havuzu duvarının patlaması olayı ile ilgili olarak İl Müdürlüğümüz çevre denetim personeline aynı gün içerisinde inceleme ve denetim yapılmış olup yapılan tespitler ışığında firmaya 2872 Sayılı Çevre Kanunu’nun 23. maddesi hükümleri uyarınca ikinci kez 20.1.6. madde kapsamında idari yaptırım uygulanmıştır.